

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj milder lütsch-nél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdá-jában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, január 14.

Ellenzéki pártok létérdeke és terjeszkedési vágya egyaránt adják magyarázatát, hogy a választási campagne alatt, néha ezt jóval előzőleg egyes vidékek, sőt országrészek is azon megtisztelt figyelemben részesülnek, hogy az illető ellenzéki elvek östermő talajánál kürtöltetnek ki, hol a pártvezérek által elhíntett mag termékeny talajra akadva, dús kalászatokat fog mandátum alakjában teremni. A pártvezérek kirándulásai a magyar ellenzéki pártok régi korteszéköze. Polonyi Géza vagy Linder György „központi kiküldöttek” ép oly fontos politikai misszióban utaznak, mint mikor Gladstone midlothianai választói tisztelte meg, hogy a bolgár atrocitást a törökök kiűzését követelje. A „Figaro ott, Figaro itt, Figaro mindenütt” megjegyzés, évek előtt meglehetősen parlamenti vihart támasztott, de a buzgóságon mit sem változtatott.

Legújabb politikai pártunk, a nemzeti párt terjeszkedési vágyai e vándor apostoloskodást is felvették a választási fegyverek különben eléggé változatos szertárába. Csak hogy a függetlenségi és a nemzeti párt választási kéjtuzásai közt első pillanatra is feltűnik a különbség. A függetlenségi párt vándorapostolait bár sok helyen is láttuk megfordulni, szem előtt tartották mindig sajátos nemzetiségi viszonyainkat. Oly vidékeken, hol még rövid idő előtt is a magyar állameszme fogalma a kormánypártéval egybeolvadt, hol az ellenpárt nem egyszer a magyar állam negációja érdekében küzdött, még a függetlenségi párt sem látta célszerűnek a pártviszály üszkét lobogtatni.

És ime! mit látunk másik ellenzéki pártunknál?

Felvidéki kirándulások, jámbor tótoknak a nemzeti párti világdöntő elvekké váló megismeretése, a bánságban a német parasztegyesületek révén gyengéd kacérkodás a schulvereinál csak azért, hogy akkor annál is imponansabban utasíthassanak vissza minden „insinüációt”, mintha a magyarság érdekén kívül egyebet is ismernének, mindez csak futólag felsorolt munkássága e pártunk.

A jelen választási mozgalom alapjául ismét Bácsmegyét választották. E vármegye részesült ama kétes megtiszteltetésben, hogy itt bontották ki legelőbb a lilimos lobogót, és aztán hogy az elsőség ne maradjon egyedül, itt született meg

a párt első mártírja egy „tisztos ösz” párttag személyében.

És kik ellen irányult ezen akció?

Ha az ellenzéknek hihetünk, ugy első sorban a főispán, vagy hogy az ő kedvenc szavajárásával éljünk, az „utolsó bácskai basa” ellen. Nem az a cél, hogy a nemzeti párt a bácskai kerületek segítségével többséget nyerjen, nem az a cél, hogy az elvek győzzenek, de hogy! Az első és ugy látszik egyedüli cél csak az, hogy Sándor Béla menesztessék, és ennek megtörténte után a jövő férfiai a nemzeti párt végrehajtó bizottságával görögűzt mellett ölekezzenek.

Mert mivel indokolják azon kiváló figyelmet, melyben megyénk részesül? mivel esnek több kifogás alá eddigi képviselőink, mint a szomszédos megyéké? miért kell éppen Bácsmegyének az apostol, hogy ne mondjuk tatarjárás minden fázisát megkapni, míg Torontálban Sik Sándor érdekében megirt levél is megteszi? Hogy népünk nem tartozik a könnyen hívők közé, hogy itt a legszebb ékesszólással megáldott hamis próféták sem tudtak eredményt felmutatni, az eléggé ismert dolog.

Szabadelví képviselőink kik éveken át kötelelenségükben viselték tisztüket, kik nemcsak a törvényhozásban képviselték megyénk valódi érdekeit, hanem megterítették ezt a megye zöld asztalánál is, kiket nem a választók bizalma, hanem már maga tehetségük ügyeink vezetésére döntő befolyással ruházott fel, egy-két kerület kivételével, hol is magán indokból több fel nem lépnek és hol őket pártunk más ép oly kipróbált bajnokai helyettesítik, újból készeknek nyilatkozta nevükkel látni el az alkotmányos küzdelem lobogót. Nem egyre hivatkozhatunk közülük, ki rövid idő alatt parlamentünk legtevékenyebb legtitestelbebb tagjai közé küzdte fel magát. Hogy pedig választói magánérdekeiről melyek bizony nem egyszer dolgot adnak képviselőinknek, eltekintünk, elég talán csak a legújabb általuk megindított mozgalomra, a baja-zombor-újvidéki h. é. vasutra hivatkozunk. Bármint vélekedjék is valaki a képviselői köteletség felől, kénytelen elismerni, hogy e vármegye szabadelví párti képviselői derekasan megállták helyüket, nem csak azért mentek fel Budapestre, hogy havonként egyszer napidijajukat felszedjék.

És ime! most sül ki, hogy e férfiak mily veszedelmei a megyének. A nemzeti párt új csil-

lagai tüntek fel, az ifjú óriások tömege, kiknek egész programja egy szép név és Apponyi gróf ajánlata. Kik érdekemre, mely a polgárkéz által nyújtott legmagasabb kitüntetésre őket feljogosítaná, egyáltalán nem hivatkozhatnak, hanem kik legfeljebb is széphangu ígéretek alapján igényelhetik a bizalmat. Nagynevű ajánlatok pedig hogy mit jelentenek, elég talán a hódászhi kerületre utalnunk, mely azt hisszük nem feledkezett meg még azon sikerült választásról, melyet 1884-ben Hevessy Bertalan személyében tett.

Nem oly képviselőkre van e megyének szükség, kik ígéretnél többre nem vállalkozhatnak. Népünk józansága le fogja rántani a leplet a hamis prófétákról, azon kört, mely csak a hatalom elnyerése érdekében lobogtat ellenzéki zászlót, meg fogja arra tanítani, hogy e politika lejárt magát és oda fogja kiáltani január 28-án Apponyi és társainak ezt a régi mondást:

„Lám megmondtam
 Angyal Bandi,
 Ne menj az Alföldre.”

— I.

Programmot.

Hogy mit tett a szabadelví párt azon idő óta, mióta az ő többségéből alakult a kormány, mi a programja, hogy kívánja ezt megvalósítani, ezzel minden ember, ki a közügyek iránt csak egy kis érdeklődéssel is viseltetik, régóta tisztában van. Lehet, hogy egyes kérdések, vagy talán az egész irány, mely e pártot jellemzi, valakinek tetszését nem nyeri el, a nyíltságot, őszinteséget azonban a szabadelví párt törekvéseitől eltagadni nem lehet. Az elvek, melyeket e párt 1875. óta magasan lobogtat, melyekkel államháztartásunkat rendezte, hazánkat a kulturállamok sorába emelte, aligha szorulnának parafrázisokra, tettekre hivatkozhatnak.

Midőn tehát Koczkar Zsigmond vasárnapi programbeszédjét figyelemmel kísértük, nem ne talán előttünk még ismeretlen, vagy nézeteinkkel részben talán nem egészen egyező elvek és eszméket kerestünk e beszédben, hanem kerestük a multra való büszke és jogos hivatkozás mellett a jövő reményét is. Hallani akartuk s meg is hallottuk, mit kíván képviselőnk akkor, ha a nemzet tanácsában helyét újra elfoglalja?

Ezen elmondott programmot részleteznünk

A „BÁCSKA” tárcája.

Élet-halál.

(Helyzet dal.)

Körögyamon virasztok . . .
 Anyám ravatalán! . . .
 Mért távoztál fiadtól
 Oh drága jó anyám?!

Beteg vagyok . . . Már érzem,
 Követlek tégedet!
 Ki fog virasztani majdan
 Elhunytt fiad felett?

De mért nem szólsz anyáskám? . . .
 — Gyötör emésztő láz! . . .
 Ah szörnyű csend, hisz itten
 Csak a halál tanyáz! . . .

Mi az? . . . zenének hangja
 Érinti füleimet . . .
 Vig dal? Talán ma ülnek
 Menyegző ünnepet?!

Itt csend s halál tanyáznak,
 Künn élet s élvezet! . . .
 Zúgó agyamban most fog
 Élet s Halál kezét.

Böhm Alice.

SZÜLETÉSNAPI GRATULÁCIÓ

az első évfordulóra.

A „Bácska” eredeti tárcája. Irta: Buprecht Alajos.

Kedves Lenke!

A mai nap nagy jelentőségű a kegyed életében!

Ezt abból is láthatja, hogy kegyedet ma boldogságtól sugárzó arcok veszik körül s csókjaikkal, meg jókívánataikkal hozzák emlékeztetőbe az egy esztendő előtti nagy napot, amikor ön bizonyos Gólya néni szárnyain egy más világból a B. portára szállott alá, hogy szerencsés megérkezésével boldoggá tegye a papát, meg a mamát és még számosakat. S bizonyára az ön védőangyala is mosolyogva öleli át ma kegyedet szellemszárnyaival s örül, hogy ön az ő hű gondozása alatt viruló egészségben érte meg ezt a nagy napot.

Lehet, hogy ön e nagy napot s e gratulációkat teljesen közönyösen fogja venni, mint amily egykedvűséggel vette pl. azt is, amikor mély tisztelettel alulírott kegyedet a kereszttség szentsége által az anyaszentegyház kebelébe bevezetni iparkodtam, ön pedig egy gyöngye unatkozó ásitás után álomra hajította fejcséjkjét, s ha szólan is nem restelt volna, bizonyára így szólt volna: Csináljatok, amit akartok, én addig alszom egyet! S így kegyed elaludt, mint kis pogány s felébredt, mint keresztény honleány.

Talán nem is emlékeznek már reám, aki e fontos szerepet játszottam az ön életében, ha csak néha napján szerencsés nem lehettem volna az ön társaságában megfordulni, vagy kegyeddél a nagymama ablakán keresztül kokettirozni. Legutóbb is én voltam az, akivel kegyed elprodukálta: „Hogy mulat a Lenke?” most karácsonykor, tudja, mikor az a rózsaszín zubbonyka s crème színű szoknyácska volt kegyeden (vagy eréme színű zubbony és rózsaszín szoknya!); akárhogy is volt, annyi bizonyos, hogy kegyednek ez az új toilette igen pompásan állott, aminthogy meg kell vallani önről, hogy iglélesen és elegánsul szokott öltözködni — noha ez részben a mama vezetésének is tulajdonítható.

No de térjünk vissza a kegyed születése napjára! Ha ön visszatekint lefolyt hosszú sorára a már átélt — napoknak, az örvendetes emlékezés és tapasztalás boldogító érzete kell hogy eltöltsé szívecskéjét: kegyed az anyai szeretetnek teljes melegét élvezte eddig az édes mamának puha, gyöngéd ölében, ő öröködött kegyed fölött földi testet öltött örangyalként, táplálván lelkét az ön tekintetével s mosolyával; az édes apának szeméi

gyönyörűséggel kísérték az ön fejlődését; kegyednek mosolygó, telt arcácskái a nagyszülők jószágos tekintete tükröződik vissza; szeretetreméltó nagynénéi szeretetükkel s gyöngédségükkel halmozták el s kis szívének talán csak az okozott néha korai — bár végtelen fájdalom, ha nemének előszeretettel kedvelt kávéját nem kapta oly hamarosan, mint ahogy türelmetlen fejcséjkének szeszélye kívánta, vagy ha az ön nagybácsija okozott keserűséget torzonborz bajusszal és szakállal garnírozott erősakos csókjaival, aki, mert önnek nemcsak nagybácsija, hanem keresztapja is, azt hiszi, hogy e dupla jogcímen duplán van joga önt — szekirozni!

Ez életrajzi elmesztatás után a mai tünepélyes alkalomból legalább is egy pár jó tanácsosal akarok kegyednek szolgálni; higyeje el, hogy nem fog kárára válni, ha azokat követi.

Először is: igyekezzék önállóságra szert tenni; mert legyen meggyőződve, hogy az ember csak akkor ember a talpán, ha megtanul a maga lábán járni. Persze, az ember sokat botlik, míg ezt megtanulja, egy-párszor be is veri az orrát, de hát fájdalom árán éri el az ember a tökéletesedés magasabb fokát! Az is igaz, hogy ez az eljárás az ön külön budgetjébe egy új kiadási rovatot fog behozni: a suszterkontót! De önnel sokkal udvariasabb papája van, mintsem ezt szivesen ne fedezné — legfeljebb egy-pár cliensét fogja ezen a címen egy kissé jobban megpréselni, no de ezt a cliensek fogják érezni, nem ön!

A másik jó tanácsom azon az egészségi elven alapul, hogy: jó rágás — fél emésztés! A jó rágáshoz pedig jó fogak is kellene; tegyen szert azért minél több jó fogra! Ehez örökösödési joga is van, hiszen a kegyed papája fogas — fiskális! De ne olyan fogakat szerezzen, amelyeket a fogorvos liferál méregdrága pénzért, hanem olyanokat, a milyeneket az Istenke osztogat — ingyen. — A kezdet nehézségein már ugys tul van; hiszen már van egy féltucat gyöngyfoga, amelyekkel ön olyan élesen tud harapni. Csak arra vigyázzon, hogy ezt az éléséget a közelben ólalkodó szomszéd el ne idegenítse t. i. a nyelv. Annál vigyázóbbnak kell pedig lennie, mert a tapasztalás azt mutatja, hogy amikor a

talán nem is kell. Párt, melynek igaz híveként mutatta be magát ismét jelöltünk, mely párt a cselekvés terén megkezdett akciójával a jövőt, mint okszerű következményt mutathatja fel, nem szorul oly hangzatos zenekarra, mint a nemzeti és a többi ellenzéki párt.

Mert ezekkel a pártprogramokkal sajtáságosan vagyunk.

A nemzeti párt például minden vedlése után szükségét látja elvei újabb manifestálásának. Tempora mutantur... Nem a nemzeti párt táborában kell keresnünk most a hirhadt antiszemita pártszövetkezet elnökét, Andreánszky bárót? És a nyolcvanas évek elején nem a nemzeti párt, akkor még mérsékelt ellenzék oldaláról emelkedtek hangok, melyek a porosz junkerek legfeudálisabb törekvéseit támogatni akarták? Azokról a bizonyos zemléni pontokról, melyekkel a Sennyey Pál báró és Apponyi Albert gróf vezetése alatt alakult „jobboldali ellenzék” küzdött, nem is akarunk szólni, arról sem, hogy ezen legutóbbi párt a magyar honvédségről mily véleményvel volt!

Afflavit Deus et dissipati sunt!

És ime helyettük, mint felhők közül a fénylő nap, megjelenik az új program! Vannak ugyan (még pedig ellenzéki emberek), kik nem is tekintik párkiáltványnak, hanem egyszerű értekezésnek, vannak még olyan lelketlen emberek is (még pedig ellenzékiek), kik a nemzeti párt programjának nyelvét nagyon is kevésbé találják nemzeti, hanem ez utóvégre ellenzéki belügy, mely reánk alig tartozik. A nemzeti pártnak van zászlója, fennen is lobogtathatja.

Hanem egy kérdést e mellett nem fojthatunk el.

A zombori ellenzék jelöltje nyíltan kijelentette, miszerint ő a nemzeti párt programjának alapján áll, azt egész terjedelmében magáévá teszi. Nincs okunk sem a jelölt, sem a pártvezérek ezen őszinte nyilatkozatában csak legkevésbé is kételkedni, és éppen ezért felvetjük a kérdést: Tudják-e, hogy korteseik milyen programot hirdetnek? A nemzeti párt tudtával és programja alapján híresztelnek-e túlbuzgó híveik afféle dolgokat, mint a macskaadó, a minden egyes tojásra kivetendő egy krajcárnyi kövezetvám, az adóelengedésről nem is beszélve? S tudják-e, hogy (fájdalom, nem az első választási mozgalomnál történik) már ismét kezdenek ama bizonyos névtelen fenyegető levelek szerepelni gyűjtögetés, kártételről?

Alkotmányos államban a véleménynyilvánítás, a meggyőződés szabad, szabad különösen alkotmányos küzdelmek idejében. Nincs és nem is lehet kifogásunk az ellen, ha pártunk úgy országos, mint helyi működése bírálat tárgyává tétetik. Akár a kölcsönös meggyőzés, akár a kérdés tisztázása legyen a cél, mindkettő előtt szívesen nyitunk tért, magunk is gyakoroljuk. Hanem az ellen, hogy ily módon történjenek az elvek hirdetése, határozottan tiltakoznunk kell. Nem hisszük, hogy a nemzeti párt méltóságához, zombori pártvezérei meggyőződéséhez ez hozzá illenék.

Félünk azonban, hogy ez alkalommal is Goethe büvészinasának esete fog ismétlődni. Meg-

fogak elvesztik élességüket, ez a szemes szomszéd keríti azt hatalmába, szóval: minél tompábbak a fogak, annál élesebb a — nyelv!

Ad vocem — nyelv! következik a harmadik jó tanács. — Őnt a természet, e jókedvű adakozó, sok ajándékkal halmozta el: gesztenyebarna hajával élénk ellentétet képező beszédes kék szemei, mosolygó arcának gödröcskéi igéző kedvességet kölcsönöznek az ön tekintetének, fülecskéje, fityókája, kicsi szája, mind-mind kedvesek — „ám a természetől minde csak lelketlen ajándék”, a nyelv, a szó az, amely mind e bájokat beartyozza, amely a női szeretetreméltóságnak legbeszédesebb tolmácsolója; az a kissé felületes, de mindig kedves, behelzélő női csevegés, amely a legkellemebb zene a világon! — Ne legyen hát olyan szóval, mint eddig volt; ne hagyja már soká várakoztatni azokat, akik oly türelmetlen reménységgel lesik az ön ajkairól azt a kedvesen csacsogó beszédet, amely cseppekben indul meg, majd erecske lesz belőle, aztán vidáman csörgedező patakka növekedik. De itt álljon is meg, nehogy kiáradó folyóvá nőjön, amely kiönti a házból és menekülésre kényszeríti — a férjem urat!

Most pedig fogadja jókívánataimat! Szívemből óhajtom, hogy azt a sok jóságot, szeretetreméltóságot, háziasságot, finom kedélyességet és szépséget, amelyek az ön családjának ékességei, kegyed összpontosítva egyesítse magában; legyen szép, bájos és szeretetreméltó, a mamának büszkesége, a papának vidámító anygala s az egész családnak öröme és boldogsága s majdan az összekötő kapocs saját családjá és egy másik család közötti! S amikor menyasszonyi koszorúval fején, szíve szerint választott deli völégénnyel oldalán az oltár elébe képzeli magát, emlékezzék meg arról, hogy annak, aki az első élet hajnalán az egyház tagjává felavatta, ahhoz is van joga — és szíves készsége is — hogy a második élet küszöbén az egyház áldását közvetítse ez életnek bizonytalan utjaira!

Kis szívecskéjének kegyeibe ajánlottan vagyok igaz barátja
Rupi bácsi.

indította a hullámokat, de azután nem birt velük. Köznéppünk közt, melynek nem minden egyes rétege bir azon komoly politikai tapintattal, hogy meg tudja bírálni, mi a való és mi a költői kép, az ilyen elvek hirdetése gyászos következményeket vonhat maga után. Ha szízekra rugó nem választókból álló csoportokkal csak azért álljuk el az utcákat, hogy a más pártbelieket kigunyoljuk, ha lehet, úgy egy kissé kedélyesen inzultáljuk, ha az intelligencia zöme ellen a mobot játsszuk ki, akkor ne beszéljünk elvi harcokról. Ily fegyverek nem az elvek, hanem a hatalomért való küzdelmet jelentik, pedig régi dolog, hogy a hatalomérti küzdelemben az elv mindig elbukik.

Censor.

Választási mozgalmak.

Csantavér, január 10.

Az ókanizsai választókerület szabadalvú párti képviselőjelöltje, Matkovich Lajos, e hó 10 én tartotta Csantavér és Sándor községekben programbeszédjét számos választó polgár jelenlétében.

Cservenka, január 10.

Cservenka nagyközség szabadalvú választói f. hó 9 én este várakozáson felül látogatott értekezletet tartottak. Ezen értekezleten egyhangulag Sauer Ferenc jegyző választott elnöknek, helyettesének Wagner Henrik tanító és pártjegyzőnek Ratzenberger Ferenc segédlelkész.

Pártjegyző azután hosszabb és kedvezően fogadott beszédben fejtegette az elmúlt négy parlamenti év eredmény gazdagságát az ellenzék hiába való erőlködésével szemben. Az ellenzék ugyan fel tud mutatni jó szónokokat, de nem a szép beszéd, hanem a tettek beszélnek. Ezekkel pedig csak a kormány párt dicsekedhetik joggal és éppen tettgazdagsága mutatja életrealitását és azt, hogy jövőben is csak olyan kiváló kormányt várhatjuk ügyeink jobbrafordultatás és Magyarország nagyságát.

Ajánlja tehát szónok a választóknak az eddig volt képviselőt és a hódásági értekezleten már kikialtolt jelöltet dr. Vojnits Istvánt megválasztására, ki a multban bebizonyította azt, hogy hivatását lelkiismeretesen tölti be és kitől a jövőben is a legjobbat várhatják.

Az értekezlet a legnagyobb lelkesedéssel élteté Vojnitsot és elfogadta jelöltjének.

Apatin, 1892. január 11.

Folyó hó 10 én, azaz vasárnap délután előzetes megbeszélés után Apatin község szabadalvú pártja Michelsz Károly képviselőjelölt fogadtatására indult, kinek községünkbe való megérkezése 10 én d. u. 1/2 2 órára volt elhatározva.

1 óra előtt gyülekezés volt Wény Márton urnál, mint az apatini választókerület szabadalvú párt elnökénél. Az egész Apatin nagyobb nagyobb zászlókkal volt feldíszítve, s 2 diadalkapu is volt jelöltünk tiszteletére felállítva, az egyik a templom-utca kezdetén, a másik Wény Márton ur lakása előtt, ahová jelöltünk szálland. A menet 10 órakor a községen kívül várta a Prigl.-Szt.-Ivánról érkező képviselőjelöltet, ki 1/2 2 órakor négyes fogaton, számos prigl.-szt.-iváni választó és lovas banderium által kísérve, küldöttségünkhez érkezve, szünni nem akaró éljenzés után Wény Márton ur által fogadtatott. Michelsz a nem várt fogadtatást szívélyesen megköszönte.

A menetet mintegy nyolcvan zászlóval felékesített lovas banderium nyitotta meg, utána 100 on felül választó polgárokkal telt, zászlókkal feldíszített fogat, köztük községünk intelligenciája is díszelgett, szobnól szobb fogataival. Községünkbe érkeztek a tarakok dörgése s tűzoltó bandánk ismert jó zenéje még tünepélyesebb s impozánsabbá tette az egész menetet. Azt mondanom sem kell, hogy városzerte, a merre a menet elhaladt, óriási lelkesedés tört ki, éltelve a megérkező jelöltet. Michelsz Károly Wény Márton pártelnöknel lezállt s átöltözés után a templom mögött óriási néptömeg előtt programbeszédjét megtartotta, a hallgatók nagy lelkesedéssel éltették a szónokot s zencsözó mellett ismét Wény Mártonhoz kísérték.

Este 8 órakor a jelölt tiszteletére az Andrész-féle vendéglőben bankett rendeztetett, melyen 304 választási jogosultsággal bíró egyén vett részt.

A bankett alatt a bezdáni választó polgároktól érkezett Wény Márton ur mint az apatini szabadalvú párt elnökéhez távirat, mely eseteli az ottani szabadalvú párt jó állását, melyet a nemzeti párt hiába igyekszik félrevetelni. Éltetik a banketten jelenlevő képviselőjelöltet.

A számos toaszt közül különös említést érdemel Michelsz Károly képviselőjelöltünk toasztja, kiemeli, hogy mily szép jogát gyakorolja a nép választási jogában s kéri a választókat, hogy ha őt érdemesnek tartják s bizalommal viseltetnek iránta, szavazzanak rá — ő biztosítja őket, bármely ügyben forduljanak hozzá, azon esetben, ha meg lesz választva, ő készségesen segítségükre fog lenni s mindent elkövet, amit képviselő polgáriért tehet. A beszéd végén a választók szünni nem akaró éljenzésekkel adtak tetszésük s lelkesedésüknek kifejezést.

Ha figyelemmel kísérik a történeteket s a külközségek álláspontját, biztosan mondhatjuk, hogy az apatini járásban a szabadalvú párt győzelme biztos, s az ellenzék politikailag már csak haldoklóknak tekinthető.

A bankett reggelig a legnagyobb jó kedvben s példás rendben folyt le.

Eljen Michelsz Károly! az apatini választókerület szabadalvú párti képviselőjelöltje!

B. B.

Ujvidék, 1892. január 11.

F. hó 9-én az esteli gyorsvonattal érkezett körünkbe volt képviselőnk Harkányi Károly. A pályaudvarban egy 100 tagból álló küldöttség várta s Bruck Ferenc szabadalvú pártelnök fogadta üdvözlő beszéddel. Azután lakására kísértük képviselőnket, ki itt indogése alatt Flatt Viktor főispán vendége. Másnap d. u. 3 órakor az „Erzsébet” szálló nagytermében összehasfult ember-sokaság előtt elmondotta beszámolóját, melyben előadta eddigi

tevékenységét. Jelenlevő hívei élénk helyesléssel hallgatták a szép beszédet, mert a valóság megerősíti a szavakat. Harkányi alig 9 hónap óta képviselője városunknak s e rövid idő alatt mind egyes választóinak, mind városunknak érdekében annyit fáradozott, hogy e fürge tevékenység legjobb programmal szolgál a jövőre nézve. Kiszéköltözte a kormánytól a dunai rakpartnak állami költségen való fölépítését, melyre nézve a szakminiszterrel határozott ígéretet bíruok. A szabadságharc utáni időből származó s ma behajthatlan 65 ezer frtnyi állami kölcsön ügyében sok utánjárással egy leiratot eszközölt ki a pénzügyminiszterrel, melyben az kijelenti, hogy e kérdés elbírálásában kész elmenni a méltányosság legszélső határáig. Járek magyar nyelvű állami iskolát kap, ez is Harkányi érdeme. E mellett egyes választói érdekében mindenkor készséggel közbenjárt, soknak javát hathatósan előmozdította. Ujvidék képviselőjének e rövid idő alatt szerzett bokros érdemei arra indították a város polgárainak hazafias érzelmű többségét, hogy Harkányi Károlynak a jövő országgyűlésre a jelöltséget ismét felajánlja. A beszámoló beszéd végeztével Szalay Lajos az új pártelnök felkérte Harkányit, hogy a képviselő jelöltséget újból fogadja el, mire az késznek nyilatkozott, kijelentve egyúttal, hogy ez alkalommal nem mond programbeszédet, mivel azon változatlan alapon áll, melyről kilenc hónappal azelőtt szözlött, elvei most is ugyanazok s így a közönség előtt ismeretsek.

Este az „Erzsébet” szálló nagy termében 300 terítékű banket volt Harkányi tiszteletére, melyen az első felköszöntőt Flatt Viktor főispán mondta a királyra, mit a jelenvoltak álla hallgattak végig; utána Belohorszky G. mondott áldomást Harkányira, ki városunk érdekeit sok eredménnyel képviselte, egyúttal biztosította őt ragaszkodásunkról. Városv T. a kormányt dícsőítette, melynek vezérlete alatt hazánk minden téren felvirágzik; Horváth J. a főispánt éltette, kit polgárságunk színejava a legőszintébb szeretettel környékez, ki egyaránt bírja a kormány és a polgárság bizalmát. Harkányi meglepetését fejtette ki Ujvidék kulturális virágzása és előkelő intelligenciája felett, előbb választói, majd az ujvidéki nőket köszöntötte fel. Erdújehelyi M. a függetlenségi pártot a trójai falóhoz hasonlította, melyre rá van írva Kossuth neve és 1848, de szerb radikális és német liberális vitézek kandikálnak ki belőle; élteti a párt elnökét, Bruck F. a polgármestert éltette, kinek bölcs vezetése alatt Ujvidék minden téren haladást mutat fel. Szalay L. a bíróságra, mint az igazság képviselőire mondott töszót. A banket a legvidámabb hangulatban folyt le s a vig közönség éjjel után kezdett oszladozni. Hétfőn d. e. jelöltünk Járek ment, ottani választói előtt tartandó beszámoló beszédjét. — Az ellenzék f. hó 9-én este fátylaszenét vitt a több nap óta itt kortekkedő Visontai tiszteletére, mely alkalommal Obermüller F. és Nemes S. mondtak beszédeket. A diszuemetben kevés volt a választó polgár, feltűnően nagy számmal vettek részt az iparos tanonok.

Rigyica, január 12.

A rigyicai választókerület szabadalvú pártja ma Rigyicán tartott értekezletén Latinovits Ernőt közleke-sültséggel képviselőjelöltnek kikialtotta.

N.-Palánka, 1892. jan. 12.

A tovarisovai választókerületnek országgyűlési képviselő jelöltje Gromon Dezős honvédelmi államtitkára legközelebb lerándul Palánkára választói körébe, a hol fényes fogadtatása iránt már most is nagy előkészületek tétetnek. Gromonnak ellenjelöltje nincs, s így újból való megválasztása egyhangulag, nagy lelkesedéssel fog történni, mert a tovarisovai higgadtan gondolkodó választók szemébe port hinteni az ellenzék nem képes.

Sztanisics, 1892. jan. 12.

Mai napon a rigyicai választókerületnek a bajai járáshoz tartozó községei Rigyicán tartottak pártértekezletet s a szabadalvú párt Maison Mihály elnökölete alatt a kerület eddigi képviselőjét, Latinovits Ernőt újból kikialtotta s erről a Budapestén tartózkodó jelöltet táviratilag értesítette; és a jelöltség elfogadására fölkerde, ki is a jelölést szintén távirati uton nyomban megköszönvén annak elfogadására késznek nyilatkozott.

Ezen idő alatt azonban ugyanezen választókerületnek a zombori járáshoz tartozó községei sem maradtak tétlenek s Kolluth, Gákova, Krusevlya és Sztanisics községekben a szabadalvú párt szintén kinyilatkozattá, hogy képviselőjéül újból Latinovits Ernőt óhajta, kinek népszerűsége folyton emelkedőben van, mert hozzá sem testületek, sem egyesek ügyes-bajos dolgaikban soha eredménytelenül nem fordultak. Másrészt pedig a választóközönség is mindinkább elfordul a semmittevő, de nagyhangú beszélő ellenzéki apostoloktól, kik őt és nyolc év előtt e kerületben is megpróbálták a szerencsét és úgy választások idején elnéztek a választó-közönség közé, a zavarosok halászni, időközben pedig rá sem hederítettek az általuk boldogítani szándékoltt kerületre s nem törődtek sem a községek, sem az egyesek ügyeivel. Ezidő szerint békét hagy nekünk az ellenzék s nem hisszük, hogy találkozik jelölt, ki magát a biztos bukásra reászánja.

A zombori járáshoz tartozó négy község az értekezletből kifolyólag szintén táviratban kérte fel Latinovits Ernőt a jelöltség elfogadására és őt egyúttal nevenapja alkalmával szívélyesen üdvözölte.

Megválasztatása bizonyos, mert az előbb jórészen ellenzéki községeket teljesen meghódította képviselőjük szeretetreméltósága és fáradságot nem ismerő készsége.

R. I.

Hódáság, 1892. jan. 13.

Dr. Vojnits István nagyszámú választók jelenlétében ma tartotta meg nagy lelkesedéssel fogadott programbeszédét.

Szóna, 1892. január 13.

Ritka ünnepélynek volt színhelye e hó 12-én Szóna községe. A mai napon a 9 órai vonattal érkezett meg ugyanis az apatini kerület szerett kormány párti képviselőjelöltje a főszolgabíró, számos apatini és prigl.-szt.-iváni választó kíséretében községünkbe. A vonattal Thurszky János községünk érdemes jegyzője fogadta a szerettét képviselőjelöltet. A beszéd után sokszoros éljen

resléssel hall... megerőlteti a... viselője váro... választóknak... szott, hogy e... lgal a jövőre... rakpartnak... nézve a szak... szabadságharc... erfrnyai állami... tot eszközölt... menti, hogy e... nyosság leg... iskolát kap... választói érde... oknak javát... előjének e... ra indították... oségét, hogy... a jelöltséget... ztével Szalay... hogy a kép... kéznek nyi... alommal nem... zatlan alapon... elvei most... etések.

ermében 300... melyen az... a királyra... utána Belo... ki városunk... uttal biztos... kormányt di... minden téren... kit polgársá... környéke... ág bizalmát... kulturális vi... bb választói... ruhelyi M. a... totta, melye... rb radikális... belőle; élteti... tette, kinek... ren haladást... igazság kép... tőbb kezdett... ment, ottani... ljet. — Az... a több nap... y alkalommal... ttek. A disz... títőnen nagy

január 12.
pártja ma
női közlelke

2. jan. 12.
gyűlési kép... államtitká... rőrebe, a hol... előkészítetek... s így újabb... esedéssel fog... ndokló vá... em képes.

2. jan. 12.
nek a bajai... pártterkeze... nklete alatt... Ernót újból... jelöltet táv... ara fölkérte... ban megkö... zott.

asztókertlet... maradtak... Sztanisics... llatkozattata... hajlja, kinek... hozza sem... aikban soha... a választó... g, de nagy... t és nyolc... zerenését és... tő-közönség... dig rá sem... kerületre s... ek ügyeivel... zék s nem... os bukásra

g az érte... te fel Lati... úttal neve... b jórésben... képviselőjük... ó készsége.
R. I.

jan. 13.
elenlétében
programm-

nuár 13.
hó 12-én
tal érkezett
fmányparti
i és prigl-
vonatnál
fogadta a
zoros éljen

hangzott el. Azután számos kocsis kíséretében a jegyzői lakásba hajtottak. A programbeszédet a kedvezőlen idő miatt d. e. 10 órakor a kaszinói helyiségben tartotta meg. A választók legnagyobb része jelen volt. Legelőbb Thurszky János községi jegyző adta tudtára a választópolgároknak, hogy Fernbach Antal volt képviselőnk a jelöltséget nem fogadta el s egyszersmind örömmel adta tudtul, hogy szeretett képviselőjölöltült volt szerencsénk Michelsz Károly urat megnyerni, kit a választóknak melegen ajánlott. Sokszoros éljen hangzott el a szépen átgondolt beszéd után. Ezután a szeretett képviselőjölölt úr tartá meg gyönyörű programbeszédét és bizonyítékokkal mutatta ki a mostani kormány áldásos működését. A beszédet sokszoros helyeslés és éljen szakítá meg s a végén szünni nem akaró „éljen Michelsz Károly” jutalmazá.

Délben a község választóinak legnagyobb része a kaszinói helyiségben bankettre volt hivatalos. Az első félköszöntőt Schmausz Antal apatini ügyvéd mondotta a képviselőjölölt úrra. Ezután megeregt a toasztok írja és számos szebbnél szebb mondatot el. A délutáni órákban sokszoros éljen kíséretében távozott a szeretett jelölt a főszolgabíró és számos kocsis kíséretében Apatinba.

A kormánypart győzelme biztos, a nemzeti párti dr. Kék Lajos ellenében. Ismertjük Szónta község választópolgárainak érületét s egy szívvel és lélekkel kiálthatjuk már most, hogy: „Éljen Michelsz Károly szeretett képviselőnk!”

Az ellenzék éjjel-nappal jár szerteszét a faluban, hogy a népet részére hűdítás, de minden igyekezete kárba vész, mert a szóntai választók legnagyobb része józan megfontolás után a kormányparti jelöltre fog szavazni.

dunai.

Kulpin, 1892. január hó.

Drumm, drumm, drumm. Tudtára adatik mindenkinek, akiket illet, hogy „a kulpini kertlet azon tisztelt választói, kik Rohonyi Gyula ellen más jelöltet felállítottak: ezennel a Petrovácon január 18-án Hoffmann Simon sörházában reggeli 10 órakor tartandó értekezletre tisztelettel meghívattak. Petrovácon, 1892. január 9-én tartott tanácskozmány megbízásából: Kotasz Sámuel petrováci, Steltzer Frigyes kiszácsi, Dietrich Jakab, ó-kéri választó.”

Ez érdekes meghívóhoz ugyan alig szükség kommentárt csatolnunk, maga, az ezt aláírók magasztos triása, önmagában teljesen elég kommentárt nyújtván a forrás tisztaságáról; ámde pár szerény észrevételt mégis meg kell kockáztatnunk, hogy így a nagyérdemű olvasó közönség kellő tájékozást nyerjen. Az aláírók közül, kik zászló-vívókként tolják fel magukat, csak egyik ismeretes, kinek Rohonyi iránti ellenszenvé nagyon érthető. A másik két vezérférfi ismeretlen kapacitás, levén az egyik egy elégtelen földműves, a másik egy ó kéri eszerjő, kikben a vezéri talentum csak most títé fel dicsfényvel koszoruzott, eddigelé azonban kellőleg nem méltított kvantitatív súlyossága.

A Petrovácon f. hó 9-én megtartott tanácskozmánynak tehát csak gratulálhatunk a vezérférfiak ily tapintatos megválasztásáért, különösen az esetben, ha e tanácskozmányon intelligens elemek is résztvettek, kiállítván ekként szellemi emelkedettségük legfényesebb bizonylatát.

A rossz nyelvek azt állítják azonban, hogy az érdekekben gazdag Kotasz Sámuel és Dietrich Jakab urak e játékban egyszerűen csak bábuk, kiket dróton rángatnak a főmandarinok, ók maguk becses személyükre előnyösebbnek tartván a kulisszák mögötti titokzatos szereplést; s mi, kik a komédiának figyelmes nézői vagyunk, e föltevést meglehetősen találonak tartjuk, habár a kulisszák titkaiba beavatottak egyáltalán nem vagyunk.

Ami a meghívónak dologi részét illeti, egyáltalán nem nyújt tájékozást aziránt, hogy tulajdonképp melyik országos párt érdekében történik e rikító zászlóbonítás, s mert egyszerűen azon tisztelt választókhöz van intézve, kik „Rohonyi ellen más jelöltet óhajtanak felállítani,” kénytelenek vagyunk ez egész komédiát személyes indokokra redukálva a főmandarinok részint bosszú, részint egyéb érdekeinek, — melyek között a haszon huzás semmiesetre sem játszik mellék szerepet, — betudni, a nélkül, hogy nálunk komoly elvi álláspontokról említést is tehetnénk.

Ki lesz a ligának jelöltje, egyelőre még az éj homályában lappang. Legutóbbi versiók szerint Ivanovich Iván, bajai ügyvédre vetették szemüket. A fogás nem rossz lenne; ámde nem tehetjük fel Ivanovich úrról, hogy egy ily szövetkezetnek hajlandó legyen nevét és zsebet koncul vetni, s a Kotasz-Dietrich cég zsákmányát szolgálja. Különböben vederemo. A petrováci, e hó 18-án tartandó nagy értekezleten ki fog a szög a zsákból bujni; mi pedig fennen hangoztatjuk, mit e b. lapok legutóbbi számában az ó-kéri tudósító hangoztatott:

Éljen Rohonyi Gyula országos képviselőnk.

Zajacz.

Ó-Kanizsa, 1892. január 13.

Az ó-kanizsai kerület szabadelvű párti képviselő-jelöltje, Matkovits Lajos főszolgabíró, Ó Kanizsán f. hó 17-én fogja programbeszédét megtartani; hir szerint a 48-as Tompa Antal szintén ekkor traktálnéja a közönséget mézes madzaggal... A közeledő választások iránt az érdeklődés óriási, mindkét jelöltre vonatkozólag szörnyszült zengemények kelnek szárnyra s járnak szájról szájra; egy p. o. ilyen:

Köztünk két jért gyászmagyarka,
Többek által beugratva
Hej! Huj! Tompa Antal úr
Kimaradsz az országházból!

Tanakodtak, gondolkodtak,
Hogy követet ajánljanak
Hej! Huj! stb.

Ajánlottak is ók egyet,
Ki krokodil tojást evett
Hej! Huj! stb.

Kanizsai kertek alatt
Tompa Antal büszkén halad
Hej! Huj! stb.

Artézi-kut kertem alatt
Tompa Antal belefutladsz
Hej! Huj! stb.

Tompa Antal menj hát haza
A te pártod úgy is laza
Hej! Huj! stb.

Mert Matkovits lesz követünk
Pesti Tompa nem kell nekünk
Hej! Huj! stb.

Eredeti távirat.

Ada, január hó 14.

Ma érkezett Matkovits Lajos szeretett képviselőjölöltünk több zentai és kerületbeli választóval Moholra programbeszédét mondandó, az állomásról százötven kocsis kísérettel a községbe érkezvén, programbeszédjét nagy lelkesedés és szünni nem akaró éljenek között tartotta és onnan az adaiakkal egyesülve Adára indult, hol szintén óriási lelkesedéssel fogadtatt.

Helyi és megyei hírek.

A bencések főpátjának választása. A pannonbalmi szent Benedek-rend főpátját a magyar király nevezi ki, a rend tagjai által választás utján kandidált három egyén közül. A korona kinevezése rendszeren a szótöbbséggel első helyre jelöltre esik, bár 1829-ben is megtörtént, hogy a király, meg nem kötött jogánál fogva, az első helyre jelölt Rjmely Mihály ellenében a másodsorban jelölt Kovács Tamást nevezte ki főpátját. A hercegprimássa ellépett Vaszary Kolos helyébe az idén a husvéti szünetök alatt esik meg a választás. Pannonbalmán, a királyi biztos minőségben elnöklő győri püspök elnöklete alatt. Szavazójoga ez idő szerint százötvenkét rendtagnak van, kiknek egy része Fejér Ipoly, szeged tankerületi főigazgató, a más Villányi Szaniszló esztergomi, a harmadik Franciesz Norbert győri házfőnök és igazgató jelölése mellett csoportosul. Mindhármán a hazai tudomány és közoktatástygi terén érdemes, minden ízében magyar és javakorabeli férfiak. Felér ötven, Villányi negyvenöt, Franciesz negyvennégy éves. Bármelyikre essék társai többségének és a koronának bizalma, a nagyérdemű szent Benedek-rend méltó főpapat nyer benne.

Tisztújítás. A temerini olvasó-egylet tisztikara az e hó 2-án tartott közgyűlésén a következőleg alakult meg: elnök: Fernbach Lajos, igazgató: Jeszenszky Béla, pénztárnok: Hauer Károly, könyvtárnok: Maison Lénárd, jegyző: Hosszu Vazul. Választmányi tagokul: Babarczy János, Szászy Ernő, Romy Gyula, Polyakovits Lajos, Kömendi János választattak meg.

Meghívó. A zombori „Népkörnek” folyó 1892. évi január hó 17-én, vasárnap, délelőtti 10 órakor az egylet helyiségében tartandó rendes közgyűlésére az egylet tagjai hazafias üdvözlettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés az egylet előző évi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. A folyó évi számadásoknak az év végén leendő felülvizsgálására számvizsgáló bizottság és a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő bizottság választása. 5. Az előző évi választmány és tisztviselők lemondása és felmentése. 6. Új tisztviselők és választmányi tagok választása. Jakobtsits Mihály, elnök.

Meghívás. A zombor-vidéki rabsegélyző egylet folyó évi február hó 7-én d. e. 10 órakor a kir. törvényességi tanácsstermében tartandó rendes közgyűlésére az egylet alapító és rendes tagjai tisztelettel meghívattak. Zombor, 1892. január hó 11-én. Az elnök meghívásából: Kovácsics Caesar, titkár. — A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki évi jelentés. 2. Pénztárnoki állás beöltése. 3. Igazgató-választmányi kiegészítése. 4. Számvizsgáló bizottság választása. 5. Kérvények elintézése. 6. Netáni indítványok tárgyalása.

Elismerés. A sztanisicsi képviselőtestület Papp Bálint rendőrvezető fizetését 400 frtről 500 frtra emelte, méltányolva ezzel a mult év folyamán tett hasznos szolgálatait. Ugyanis a jelenlegi rendőrségi intézmény egy évi működése alatt egyetlen lopási eset sem fordult elő, pedig azelőtt a sztanisicsi cigányok híresek voltak rakoncátlanúságaikról.

Nekrológ. Martinovits János, Kula községének aljegyzője, f. hó 6-án életének 27-ik évében meghalt. A megboldogultban Kula községe valóban egyik legszorgalmasabb, legbuzgóbb és legtevékenyebb hivatalnokát vesztette el. Betegségét a mult év elején megjejtett népszámlálás alkalmával kapta. Ezen működésében is a legnehezebb és legnagyobb feladatra vállalkozott, a kulai határban levő összes szállások conscribálására és egy nap 47 szállást be is járt; csakhogy a zord időjárásban felede, hogy a lázas tevékenység a halál csiráját plántálhatja szívébe. És a mindenkitől szeretett és tisztelt ifjú ember, a kintnő jóbarát és lelkiismeretes hivatalnok tényleg áldozata lett hivatásának. Meghűtötte magát, tüdővészbe esett és végre megkönyörült a halál szenvedéséin. Temetésén, mely f. hó 7-én ment végbe, Kulának örege ifja könnyezve vett részt. Koszorúkkal rótták le a kegyeletadójt: „Imádot drága férjének — mélyen sújtott özvegye;” — „Felejthetetlen sógorunknak — Kósa család;” — „Felejthetetlen sógorunknak — Müllender család Bajáról;” — „Szeretettük jelöl — Ebed család;” — „Tisztelete jelöl — Kula község elöljárósága;” — és „A kedves kartársnak — kulai jegyzői hivatal.” — Legyen könnyű neki a föld! A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Martinovich Jánosné szül. Kósa Emilia mélyen szomorodott szívvvel jelenti a maga, valamint alólított számos rokonai nevében, feledhetlen férje: Martinovich Jánosnak okleveles jegyző, Kula községi aljegyzőnek 1892. évi január hó 6-án reggeli 3 órakor, életének 27-ik s boldog házasságának 4-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei január hó 7-én délután 3 órakor fognak a kulai r. k. sarkterem a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig január hó 8-án reggeli 10 órakor fog a kulai r. k. templomban az egék Urának bemutatattani. Kulán, 1892. évi január hó 6-án. Áldás lengjen porai felett! Martinovich József, Martinovich Katalin, szülei. Martinovich Jó-

zsef, Martinovich Paulina, Martinovich Örszike, testvérei. Kósa Anna, napa. Müllender Tivadár, Kósa Jenő, Kósa György, Kósa János, sógorai. Kósa Mária férj. Müllender Tivadarné, Kósa Etel, sógoróni.

Hímen. Kósa György jó hírnévnek örvendő kereskedő, Kulán a mult hó 24-én jegyezte el ugyanott özv. Zsuffa Károlynét szül. Ebed Etelka asszonyt és esküvőjüket f. hó 18-án fogják megtartani.

A slepp — a miniszteriumban. A női ruhák uszálya tudvalevőleg arról jó, hogy föleemeljék őket. A ruha emelése pedig a formaérzék emelésével jár. Az orsz. közegészségi egyesület választmánya azonban úgy látszik, hogy a tüdőket jobban szereti a szemeknél s a női uszály kegyetlen kiirtására indult. Legutóbbi ülésén a választmány egyik tagja azt találta indítványozni, hogy a főkapitányt a slepp-hordás megtiltására kérjék. Fodor József egyetemi tanár tudván azt, hogy az asszony nem respektálja azt a rüdet, melynek muszáj löni, úgy módosította az indítványt, hogy nem a rendőrséghez, hanem a belügyminiszterhez folyamodjanak az uszály megtiltása ügyében. A miniszteriumban segédfogalmazók is vannak s ha ezeknek az uszály nem fog tetszeni, a hölgyek bizonyára annyira levágják ruháik alját, hogy a közegészség-egylet panaszkodásának helyébe az erkölcsnemesítő lép. A választmány a módosított indítványt elfogadta. A közönség, mely jelenleg bokáig érő sárban tapos, türelmetlenül várja a port felverő uszályokat rendszabályozó miniszteri határozatot.

Táncvigalom. A csantavéri „Polgári Olvasókör” f. hó 10-ikére saját könyvtára javára táncvigalmat rendezett. A mulatságon igen sokan voltak, s hogy ott jól is találtak magukat, mi sem bizonyíthatja jobban, mint az, hogy a táncvigalomnak a másnapi reggel vetett véget. E bálon a topolyai zenekar játszott. Tiszta jövedelem 18 frt 34 kr volt. Felülizettek: Koc Dániel 1 frt, Rekvényi János 1 frt, Páncsich Jakab 70 kr, Raffai János 70 kr, Sinkovics Péter 40 kr, Schaffner József 40 kr, Molnár Szilveszter 40 kr, Vincer János 20 kr, Hatala Antal 20 kr, Balassa Péter 20 kr, ifj. Molnár József 20 kr, Ludasi Lajos 20 kr, Kozma Mátyás 20 kr, Dér István 10 kr, Mackó Kálmán 10 kr, Juhász Antal 10 kr, összesen: 6 frt 10 kr.

Csurogról írják: Folyó hó 7-én este mint a szerbek karácsonyának második napján, egy itteni koremban mulatott több szerb földműves, kik között ott volt a három Lázity testvér is, valami felett öszezszőlakozott közülök a legifjabb a községi rendőrökkel, akit azután bekísértek, erre a két testvér több rokonaikkal együtt a község házára mentek, követelték öcsüik szabadon bocsáttatását, amit a rendőrök ugylátszik teljesítették is, mert később újra mindhárom a rendőrökre esett és a község házáig üldözték őket, ott azután valóságos csata fejlődött ki közöttök. A rendőrök a község ház folyosó kapuját bezárták, hogy az üldözők be ne törjenek s a zárt ajtón keresztül több puskalövést tettek a kúnn ostromlókra, kik közül a két ifjabb Lázity testvér több golyót kapva összerogyott, erre a rendőrök kirobantak és a harmadik Lázity testvért is fején több ütessel súlyosan megsebesítették, ki azután elmenekült, a két nehez sebesült bevitték a község házára s azalatt megérkeztek a községben őrártan levő esendőrök és azoknak segítségével a három testvér két nagybátyját és egyiknek fiát, kik az ostromban szinte részt vettek, bekísérték a község házára este 10 órakor. 8-án délelőtt 10 óra tájban a középső testvér Lázity Trívó, a kapott sebek következtében a község házában meghalt, a másik kettőnek állapota is súlyos. Hogy mennyiben hibásak rendőreink e sajnos eset előidézésében, a vizsgálat fogja kideríteni.

Halálos rugás. Sztanisicsen e hó 7-én reggel Virág Gáspár német fiút, szolgálataidójának lova hasbarugta. A 13 éves fiu nem hitte komolyának a rugás következtében kapott sértülést, s egykedvűen beszélt el a do'got, pár órára azonban az esemény után meghalt.

Halálozás. Alólítottak szomorodott szívvvel jelentik, hogy felejtethen szeretetett férje, atyjuk, illetőleg testvérjük nemessimiliticsi id. Kuluncsics Victor köz- és váltó ügyvéd folyó hó 6-án, hajnali 1 órakor, életének 62 ik évében, hosszas szenvedés után az Urban elszenderült. A boldogultnak hült maradványai f. hó 7-én d. e. 11 órakor fognak Borsódon a családi sírboltban elhelyeztetni s az engesztelő szt. miseáldozat azt közvetlenül megelőzőleg fog megtartatni. Borsódon, 1892. évi január 6. Áldás és béke poraira! Özv. nemessimiliticsi Kuluncsics Victorné sz. borsódi és katymári Latinovits Emma, neje. Ifj. Kuluncsics Victor, Kuluncsics Blanka, gyermekei. nemessimiliticsi Kuluncsics Ágoston, nemessimiliticsi Kuluncsics Otilia özv. Pilásánovics Jánosné, nemessimiliticsi Kuluncsics József, nemessimiliticsi Kuluncsics Berta férj. Radány Gyuláné, testvérei.

Statisztika. A lefolyt évben Zomborban szültek 453 an, meghaltak 503 an a római katolikusok közül. Ezen arány más években megfordítva állott fenn. Egybekelt 109 pár. — Zsidó vallású született 21, meghalt 22. Egybekelt 3 pár.

Harc a vonaton. Ritka pörbe keveredett egy Schiffuss nevű kereskedelmi utazó a magyar államvasúttal. A merész férfiú Szeged felé utazóban Szabadkán a harmadik csöngetés után kiugrott a vonatról, mert a váróteremben felede a nagykendőjét. A vonat már megindult, mire yisszatért. De Schiffuss barátunk utanaszaladt s föluggrott rá. A vasuti alkalmazottaknak a hajuk szála is az égnek meredt erre a látványra, mivelhogy az üzleti szabályzat szent rendeletei tiltják az ilyen okvetetlenkedést. Utána rohantak, elkapták a télikabátja szárnyát s a vonat mellett futva rángatták lefelé. Mert inkább a kocsi kerekei alá kerüljön az utas, minthogy szabálytalanság történjen. Schiffuss azonban a kocsis lépcsőjétől, mint a szabad kereskedelem s a szabad utazás híve, erélyes rugásokkal tiltakozott s lerázta magáról a kabátja szárnyába ragadt üldözőket. Szegedre érkezve, az állomásfőnökkel gyűlt meg a baja, akit táviratilag értesítettek Schiffuss merényletéről. A dokig vége az, hogy a vasut pört akaszt az utazó nyakába.

A bajszosok. Vida Etelka, a Gerófi Andor szintársulatának primadonnája az elmúlt év nyarán szó nélkül vett búcsut a társulattól, ami miatt az igazgató egy beadványt intézett a központi színház egyesületéhez, mely beadványban annak a gyanúnak adott kifejezést az igazgató, hogy a diva hirtelen távozásának alighanem „bajszos oka” van, mert a primadonna állítólag egy udvarlójával együtt hagyta el a várost. A kisasszony e gyanúsításra azzal felelt, hogy Gerófi ellen bünyenyítő feljelentést tett a budapesti kir. büntető járásbírósgául

rágalmazás és becstelenség miatt. Ebben az ügyben már harmadszor lett volna kitűzve a tárgyalás Ruttkay István bíró előtt, azonban ismét el kellett napolni, mert Gerőfi orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy betegsége gátolja a megjelenésben.

Gyászír. Alólirottak szomorodott szívvel jelentik a legjobb férj, apa, öregapa, ipa és testvérnek Zottományi Sándor nyug. tszéki bírónak és 1848-as honvédfőhadnagyának hosszas szenvedés után, 65 éves korában, folyó évi január hó 14-én reggeli 7 órakor történt elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 15-én délután 3 órakor fognak a zombori sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 23-án délelőtt 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Zomborban, 1892. évi január hó 14-én. Özv. Zottományi Sándorné szül. Thurszki Paulina, neje. Jusits Antalné szül. Zottományi Bella, Zottományi Fanny, Zottományi Irén, Zottományi Mihály, Zottományi Jenő, gyermekei. Özv. Pencz Lőrincné szül. Zottományi Johanna, testvére. Jusits Antal, veje. Jusits Sándor, Jusits Margit, unokái.

Katonaság elszállásolása. A közös hadsereg és a honvédség beszállásolásáról szóló törvény egyik rendelkezésének alkalmazása körül újabb kételyek merültek fel, azoknak eloszlatása céljából a pénzügyminiszter egyetértéssel a honvédelmi miniszterrel kijelenti, hogy a törvényszerű béreknek megfelelő vagy azoknál csekélyebb évi általános mellett állandó katonai beszállásolásra bérelt lakotanyák sem vonhatók a házadó és az általános jövedelmi pótló alá.

Gyászír. Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják forrón szeretett feleség, anya, testvér, illetve sógornó Rittner szül. Stumpfögger Hermína f. évi január 4-én esti 10 órakor életének 29-ik és boldog házasságának 7-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 6-án délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor fognak beszételtetni és az itteni róm. kat. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. 14-én reggeli 8 órakor fog a róm. kath. szentegyházban az urnák bemutatni. B. Brestovác, 1892. január 5-én. Béke hamvaira! Rittner Jakab, férje. Sándor, Károly, Kocsárd, gyermekei. Özv. Stumpfögger Mártonné, anyja. Stumpfögger Ede és neje, Stumpfögger Emma férj. Purman és férje, Stumpfögger György és neje, Stumpfögger Bella férj. Rittner és férje, Stumpfögger Mari, Stumpfögger Kálmán, Özv. Stumpfögger Józsefné szül. Lenk Amália.

Táncvigalom. A csantavéri kereskedők és kereskedő ifjak 1892. évi január hó 24-én az „Egyenlőségi Kör“ összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendeznek. Személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr. Jegyek előre Basch Herman és Albert s Res Jakab urak üzleteiben és este a pénztárnál válthatók. Kezdeté 8 órakor. A táncvigalom tiszta jövedelme a községbe bevezetendő távradhálózat költségeinek fedezésére lesz fordítva. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Az „Öreg ur“. A ki ismeri életvidor, ifju kedélyt ugymint megjelenésű Eremita Bógó barátunkat, elszörnyűködve olvashatta a fővárosi lapok cikkeit, melyek róla mint „ősz férfi“, „aggastyán“, „tisztos öreg ur“ról emlékeznek meg. A lelkes könyvomas, hová úgy látszik a sürgöny ment, kissé élénk fantáziával képzelhetette el magának a nemzeti párt e tagját, a ki még ugyan messze van attól, a mit öregségnek neveznek.

Hímen. Dolezsál Ernesztin és Csibás József esküvőjük 1892. évi január hó 18-án B. Madarason lesz megtartva.

Aranyenyegző. Richter János zombori harisnyakötő-iparos e hó 13-án, családi közben ünnepelte aranylakadalmát.

Az iparosok árucarnokának estélye, amely a kaszinó helyiségeiben holnap, szombaton tartatik meg, mint annak idején már közöltük, tombolával lesz összekötve. — A tombola nyeremények ma délután és holnap délelőtt az árucarnok bajai uti helyisége egyik kirakatában, holnap délután pedig a kaszinóban előre is megtekinthetők. Tekintettel arra, hogy ez idei farsangban ez az első s a polgárságnak egyetlen nyilvános táncvigalma; tekintetbe véve, hogy e mulatság iránt már előzetesen is minden körben a legélénkebb érdeklődés nyilvánul; figyelembe véve azon áldozatokat, amelyeket az árucarnok ez estély érdekében, különösen pedig a tombola-nyereményekre oly készséggel és galantul hoz meg; s végre tekintve azt a fáradságot nem ismerő buzgótságot, amelyet a rendező bizottság ezen estély sikere érdekében kifejt: bizton remélhetni, hogy a január 16-iki mulatság azon estélyek sorába lép, amelyekre csak a legkedvesebb emlékekkel gondolhat majd vissza egy a közönség, mint az árucarnok.

Estkülvő. Hosszu Sándor dorozslói kántor-tanító f. hó 12-én d. u. 3 órakor esküdtött örök hűséget Klein Erzsike kisasszonynak, Klein József fővadász leányának Bogojeván. Násznagyok voltak: Berecz Károly bogojevai községi jegyző s Mayer Ferenc földbirtokos. Kozoruleányok: Gaiszt Siduska, Gáspár Olga, Lakatos Teréz, Berecz Mariska kisasszonyok. Vőfélyek: Welzl István, Fritzsche Gyula, Braunhoffner József, Kleiner Gyula.

A dohánykertészek és az adóhivatalok. A pénzügyminiszter a dohány felelőskertészek illetményeinek bírói letiltása esetére meghatározott eljárást oda módosította, hogy a dohánybevéltési árak kifizetésével megbízott pénztárak, illetve dohánybevéltő hivatalok az esetre, ha valamely dohánykertész járandóságaira vezetett bírói foglalás iránti letiltó rendelkezésüknek kézbesítették, ezt azonnal juttassák vissza a végrehajtást elrendelő bíróságnak azzal, hogy a letiltó rendelkezést nem fogadatosíthatják, mivel a kincstár a dohánykertészekkel szembeni jogviszonyban nem áll, tehát nincs is abban a helyzetben, hogy a dohánykertész terhére fizetést teljesíthessen, s mivel a dohánybevéltési ár a fennálló törvények és szabályok értelmében csakis a dohánytermelőnek fizetendők, a kincstár tehát csak oly bírói letiltást vehet figyelembe, mely a dohánytermelő ellen van intézve.

Komédia.

Hétfőn ismételték a *Szegény Jonathánt*, de valószínűleg a felemelt helyárak és általános bérlétszűnnet miatt — csakugy kongott a ház az ürességtől. Az előbbi kritikához még csak azt kell hozzátennünk, hogy a rendező jól tenné, ha megtiltaná, hogy a III. felvonásban

Jonathán és ügyvédje egymás fejéhez hajigálja a könyvet. Az efféle izléstelenségeket csak őt kell felelőssé tennünk.

Kedden Vájlunk el — vájlunk el!
Vagy még se ily röviden. Mondjunk el egyetmást a dologról. Már Zomborban is igen összefüggő előadásokban láttuk e szellemes vigjátékot és így itt a közönség már sokkal kritikusabb szemmel néz mindent, mint oly daraboknál, ahol a szöveg maga hat. Itt a játékban kell valami megkapónak, érdeklőnek lenni, hogy sikeres legyen az előadás. Már pedig az nem volt. Régióta nem történt meg annyiszor, hogy egymás szavát kapták volna el a szereplők, mint itt a szalonban összegyűlt társaság t. c. tagjai; az ilyen szerepemtudás pedig ennyire ismert darabnál nagyon határontó. Az egyes szereplők közül Veszprémy Desprunellesje jó volt, de már Halasi, akiről azt hittük, hogy kitűnő Adhemar lesz, kevésbé elégtételt ki, mert nagyon is drasztikusan játszott. Nevezetesen semmi szükség, hogy egy párisi világfi, mikor a férj kijelenti neki, hogy távozzon, oly gyáva megugrással és ijedséggel szaladjon el, pláne az imárott nő előtt. Való ide megrökönyödés, de nem ilyen szégyenletes és gyáva megfutamodás. Sokkal intelligensebb színész Halasi, semhogy az ilyent *töle* ne vegyük rossz néven. Az utolsó jelenetben egyik sem tudta, hogy melyikük keresse a nőt, melyik a férfit az elzárt szobában. Az ilyen vásár roppant visszataszító. Nem operetebeli kórus ez, ahol minden szabad összevissza beszél. Az a szellemes szerző, mindenki számára jól megvalogatott szöveget adott, amit meg kell és meg is lehet tanulni.

Sokkal sikerültebb előadás volt a szerdai. Suppé örökifju pompás operettje a „Pajkos diákok“ zajos jókedvre hangolta a közönséget, miben főérdeme Tisztai sikerült Fleckje és Halasinak igazán műgonddal alakított Geierjének volt, de a többi szereplő is mind dicséretesen állta meg helyét.

Ezzel együtt adták Bereczik egy tendenciózus vigjátékát a „Szelleműs hölgyet“, amely ugyan nagyon csekély irodalmi értékkel bír, de alkalmat adott mindhárom szereplőnek Veszprémyné, Borosné és Veszprémyné, hogy ügyes alakításokat nyújtsanak, és bizony kevésbé jó előadásban, unatkozunk volna e darabban. Veszprémynének a nagyvilági, szelvelgő, ideges ürind szerepe nagyon jól sikerült, Borosné ennyivaló kis háziasszony volt, akinek ez a szerep kiválóan illik, Veszprémy pedig a szokott rutinental és biztossággal adta a férjet.

Dr. Pataj Sándor.

A 18-iki jutalomjáték napot az igazgatóság újabb *Csigének*, társulatunk kedvelt népszínműneke-sének adta ki, és így ennek lesz jutalomjátéka „Nánú“-ban. Sem a színész, sem a darab, bővebb ajánlatra nem szorul Zomborban.

Veszprémy igazgató drámai szendének Weber Ferikét, a városligeti szinkör volt tagját szerződtette, kinek első fellépte e hó 17-én a „Falu rosszá“-ban lesz.

Legujabb.

Távirat.

Csurogh, 1892. január 14.

Zákó Milán Goszpodince és Csurogon programmbeszédét ma tartotta. A szakadó eső dacára Zsablyáról 40 kocsis kíséretében ment Goszpodincére, a határon 60 kocsis 40 lovassal várta, folytonos mozsarazás közepette. Bevonulás után oly lelkesedéssel fogadták programját, miszerint más szavazatot nem kap. A zsalibai és goszpodincei délután együttesen 100 kocsis és bandériummal kísérték Csurogra, hol a rendkívüli imponzás bevonulás óriási hatást tett. Programját itt is nagy lelkesedéssel vették.

Naptár.

Január.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
15 Pént.	Mór apát	Mór	3 Malakias
16 Szom.	Marcel p.	Géza	4 70 apost.
17 Vas.	C 2 Jéz. nev.	C 2 R. Ant.	5 E Theoph
18 Hétfő	Piroska	Piroska	6 Epiphania
19 Kedd	Sára	Sára	7 Ker. Jan.

Felölös szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

9758. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Ó. Sztapár községében üresedésbe jött és évi 400 frt fizetéssel összekötött községi végrehajtói állásra ezennel pályázat hirdetetik.

Pályázók a községi szervezési szabályrendelet 7-ik §-a értelmében a 6/1887. sz. megyei szabályrendelet 9-ik §-ában előirt kellekeket igazolni tartoznak.

A pályázati kérvények folyó évi február hó 5-ig bezárólag ezen szolgabírósnál benyújtandók.

Apatinban, 1892. január 4-én.

RIBICZEY BÉLA,

főszolgabíró.

3-2

Pályázati hirdetmény.

Torzsa községben megüresedett s előleges havi részletekben kiszolgáltató 400 frt készpénz fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állás betöltésére pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabály szerint felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi január hó 25-ik napjáig benyújtsák.

Kulán, 1892. évi január hó 4-én.

Jakobsits Gyula,

t. szolgabíró.

2-2

25643. sz.

p. 1891.

Hirdetmény.

A Pacsér községben gyakorolt italmérés jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45,896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére és az igények tárgyalására határidővel 1892. évi február hó 25-ének d. e. 9 órája Pacsér községházának nagy tanácstermébe Olsavszky Jenő kir. törvényszéki bíró elé kitűzetett, mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A szabadkai kir. törvényszék 1891. évi december hó 22-én.

A szabadkai kir. törvényszék.

5191. szám.

tkvi 1891.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy May József végrehajtható néh. Szendelbach Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 231 frt 70 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósnak) területén lévő, Filipova községben fekvő, a filipovai 117. sz. betétben A. I. 195., 196. s. sz. 94. ö. i. sz. alatt foglalt s Szendelbach Ferenc nevén álló házra az árverést 821 frtban ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi január hó 30. napján délutáni 3 órakor Filipova községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is eladatul fog.

Árverezési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1891. évi november hó 16-án.

A hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

3118. sz.

tkvi 1891.

Hirdetmény.

Bács község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1836. XXIX. t.-ikkben előirt helyszíni eljárás végett 1892. évi február hó 1-ső napján a községben megjelenend.

Felhívatnak ennél fogva:

1. mindazok, akik a községben lévő valamely ingatlanhoz a telekjegyzőkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy amennyiben az eljárási bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták, tulajdonjoguk bekebelezését a fent kített határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszakózní, vagy az 1886. XXXIX. törvényeikk c. 15-18., az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7., 15. és az 1891. évi XVI. t. c. 15. és 18. §-ai értelmében az átírásra szükséges adatokat megszerzenni iparkodjanak és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekjegyzőkönyvi tulajdonos, illetve ennek örököse vagy hagyományosa az átruházási jogügylet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellenesben jogait ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékengedély kedvezményétől elesnek;

2. mindazon jelzálogos hitelezők és azok, akiknek javára egyéb nyilvántartási jogok vannak bejegyezve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvántartási jogok tényleg már megszüntek, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeztek, vagy a törlési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztőbizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Hódásághon, 1892. január 2-án.

Rajacsich,

Dr. Luchkovicz Gábor,

kir. s tkvvezető.

kir. albiró.

3-2